

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of International Social Research
Cilt: 10 Sayı: 51 Volume: 10 Issue: 51
Ağustos 2017 August 2017
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581
Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2017.1861>

SAKİN ŞEHİR PRENSİPLERİNİN HALFETİ'NİN YEREL MUTFAK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNDE YEREL HALKIN TUTUMU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
A RESEARCH ON THE ATTITUDE OF LOCALS TOWARDS THE EFFECTS OF CITTASLOW PRINCIPLES ON THE LOCAL CUISINE

Atınç OLCAY*
İbrahim GİRİTLİOĞLU**
Yakup Kemal ÖZEKİCİ***

Öz

Bu araştırmanın amacı, yavaş kent prensiplerinin bölge mutfağına olan etkisi yönüyle yerli halkın tutumlarının ortaya konulmasıdır. Araştırma amacını gerçekleştirmek üzere 405 katılımcı ile ankete dayalı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda yavaş kent prensiplerinin bölgeye mutfağına olan etkisi kapsamında yerli halkın tutumunun olumlu yönde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin tutumları üzerinde kayda değer bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Araştırma kapsamında ilerki araştırmalar ve sektöre yönelik çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir, Yavaş Yemek, Halfeti, Yerli Halk.

Abstract

The aim of this study is putting forward the attitude of locals towards effect of cittaslow principles on local cuisine. To full this aim, a questionnaire form formed within the scope of the research was conducted on 405 participants. In conclusion, it was concluded that, while the attitude of locals towards the effect of cittaslow principles on the local cuisine is positive on the whole, demographic variables have no effect on the difference among attitudes among locals. Some implications are presented for forthcoming researchs and sector in the scope of research.

Keywords: Cittaslow, Slow Food, Halfeti, Locals.

1. Giriş

Endüstri devrimi sonrasında ortaya çıkan makineleşme ve teknolojideki hızlı gelişmelerin bir neticesi olarak bilişim ve ulaşım teknolojilerinde görülen ilerlemeler, günlük hayatın hızlı bir şekilde yaşanmasına neden olmuştur. Bu hızlanmanın şehir hayatına getirdiği zaman kısıtlaması da toplum yaşamının tekdüzeleşmesi şeklinde görülmektedir (Molz, 2009:271; Nilsson vd; 2010:373; Lumsdon ve Mcgrath, 2011:268). Tekdüzeleşen şehir hayatının yol açtığı standartlaşmanın etkileri sadece günlük yaşamda değil, aynı zamanda yiyecek-içecek endüstrisinde de fast food türü beslenme şekliyle kendini göstermektedir. Bu nedenle, yerel kültürlerle ait mutfaklar ve toplumların yeme-içme alışkanlıkları küreselleşen dünyada kaybolma tehlikesiyle karşılaşmaktadır (Radstorm, 2011:90; Lumsdon ve Mcgrath, 2011:267). Bu gelişmelerin kendilerini yerel mutfaklarıyla ön plana çıkararak, destinasyonları olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir (Mak vd; 2012:172). Bununla birlikte endüstriyel gıda üretimi uygulamalarının sebep olduğu varsayılan hastalıklar, toplumları alternatif üretim yollarıyla elde edilen ürünlere yönelmektedir (Murdoch ve Miele, 2002). Yukarıda bahsedilen tüm bu koşulların bir neticesi olarak, ortaya atıldığı ilk yıllarda marjinal bir hareket olarak görülen slow food hareketi, zamanla önem verilen ve uygulama sahası genişleyen alternatif bir üretim-tüketim hareketi haline gelmiştir (Schneider, 2009:384; Miroso vd; 2011). Slow food hareketini takip eden yıllarda ise cittaslow hareketi, slow food anlayışının temel alındığı, gelişmekte olan küçük yerleşim beldelerine alternatif bir kalkınma modeli olarak 1999 yılında ortaya çıkmıştır (Pink, 2009:451; Nilsson, 2010:373). Bu hareketin temel amacı, slow food felsefesinin genişletilerek eko gastronomi prensiplerinin yerli toplumlara uygulanmasıdır (Heitmann, 2011). Bu kapsamda, literatürde cittaslow hareketinin Türkiye'de kabul gören cittaslow bölgelerinin dinamikleri ile ilişkisini ele alan birtakım çalışmalar ortaya konulmuştur (Birsen vd. 2017), ancak, bu hareketin bölge mutfağı ile ilişkisini ele alan çalışmalar sınırlıdır (Görkem ve Öztürk, 2014). Halfeti bölgesinin cittaslow hareketi kapsamında bölge mutfağına ile etkileşimini konu edinen bir araştırmaya ise rastlanılmamıştır. Bu nedenle, yerel mutfağın korunmasını hedefleyen yavaş kent uygulamalarının bölge mutfağının korunmasında ve bölgenin kalkınmasında etkin olma düzeyinin tespit edilmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

* Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Turizm Fakültesi.

** Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Turizm Fakültesi.

*** Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi.

Gastronomi turizmi, hem bir destinasyondaki yiyecek-içecek faaliyetleriyle turizm faaliyetlerinin ortak bir payda etrafında şekillenmesinden doğan bir turizm türü olması hem de kültür faaliyetlerini kendi bünyesinde barındırması sebebiyle kültür turizminin bir alt kolu olarak görülmektedir (Radstorm, 2011:96). Yukarıda bahsedilen tüm bu faktörler doğrultusunda gastronomik öneme sahip olan destinasyonların, yavaş kent hareketi ile birlikte faaliyet göstermelerinin gerek sosyal gerek finansal açıdan bölgeye fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

2. Literatür

2.1. Yavaş Yemek ve Sakin Kent Kavramları

Yavaş yemek hareketi, günümüz toplum yaşamına hakim olan "hızlı" anlayışına karşı ortaya çıkan bir model olarak kabul edilmektedir (Mayor ve Knox, 2006:322; Lumsdon ve Mcgrath, 2011:265; Görkem ve Öztürk, 2014:12). Bu hareket "hızlı" tüketim anlayışına karşı geleneksel tüketimi ve yerel mutfağı savunmak amacıyla bir antitez olarak ortaya çıkması sebebiyle "yavaş" temasıyla kendisini duyurmaktadır (Schneider, 2008:387-390; Lumsdon ve McGrath, 2011:267). Yavaş temasıyla ifade edilmek istenen, yalın yavaşlıktan ziyade nesilden nesile aktarılmış olan yerel kültüre ve topluma ilişkin birçok değer doğru hızda, derinlemesine ve daha tatmin edici bir şekilde günlük hayatın içerisine dahil edilmesidir (Baldemir vd; 2013:31; Pink ve Lewis, 2014:2).

Yavaş yemek hareketinin temel amacı, geleneksel yiyecek-içecek ürünlerinin korunarak yok olmalarının önlenmesi, bu ürünlere ilişkin sosyal yönlerin ve geleneklerin yaşatılması, tarım ürünlerinin geleneksel yöntemlerle üretimine devam edilerek başta yerel mutfak olmak üzere yerel kültürün korunmasıdır. Bu hareket, ilk kez 1986 yılında İtalya'nın Bra kasabasında faaliyetlerine başlamış ve günümüzde 160'ın üzerinde ülkede binlerce projenin yürütüldüğü uluslararası bir kuruluş haline gelmiştir (www.slowfood.com). Yavaş yemek hareketinin temel felsefesi; temiz, iyi ve makul gıda elde etmektir. Bu bağlamda bir gıdanın lezzetli ve çeşitli olması, geleneksel yemeklerin kendi bölgesinde kültürel değerlere uygun bir biçimde lezzeti iyileştirilecek şekilde yetiştirilen gıda ürünleriyle hazırlanması kastedilirken, temiz ve makul gıda ilkeleriyle amaçlanan ise biyolojik çeşitliliğe zarar vermeyen, ekolojik dengeyi koruyan usullerle temel gıda ürünlerinin yetiştirilmesi ve sürdürülebilir temelde elde edilen bu ürünlerin oluşturduğu yerel mutfakta hazırlanan gıdaların makul fiyatlarda arz edilmesi yani satın alma gücünü zorlamamasıdır (Lee, 2015: 208).

Yavaş yemek ile vurgulanan esas, zamanın dolu dolu yaşanması ve bu yolla yaşam kalitesinin yükseltilmesidir (Lee vd; 2014:210; Radstorm, 2011:94). Bu bakımdan kaliteli yaşam şekline ulaşmanın temel odağını beslenme alışkanlıklarının oluşturduğunu öne süren slow food yaklaşımının çıkış noktası olan "yavaş" anlayışının, iyi bir yaşam olanağı sunması sebebiyle bir şehir modeli olarak da kullanılabilirliği öne sürülmüştür (Pink, 2009:453; Ekinci, 2014:180). Bu amaçla yavaş yemek hareketinin temel değerlerinin diğer tüketim türlerine de uygulanarak şehirlerin bu şekilde biçimlendirilmesi düşüncesi cittaslow olarak bilinen yavaş kent hareketinin gündeme gelmesini sağlamıştır (Mayer ve Knox, 2006: 321; Nevison, 2008: 15).

Yavaş kent hareketi Carlo Patrini öncülüğünde birçok belediye başkanından oluşan bir grup tarafından 1999 yılında İtalya'da kurulmuştur. Gelişen teknolojilerin etkisiyle tekdüzeleşen insan hayatına bir alternatif sunma amacıyla ortaya çıkan yavaş kent hareketinin çıkış noktası, yığılmanın yaşandığı şehir hayatına nazaran sessizliğin ön planda olduğu küçük yerleşim yerlerinin "iyi bir yaşam" şekli sunabilecek şekilde kalkınmasının sağlanmasıdır (Kostulska vd; 2011:186; Ekinci, 2014:2014; Doğan vd; 2014:8). Yavaş kent hareketi, sadece yerel üretimi ve eko gastronomi temelli bir gıda kalitesini değil aynı zamanda yerli hayatın yaşam kalitesini ve sürdürülebilir bölge ekonomisini kalkındırmayı da esas alan ilkeleri baz alması sebebiyle yavaş yemek hareketinden ayrılmaktadır (Pink, 2009:453; Lowry ve Lee, 2011:3). Günümüz toplumlarında görülen homojenleşmeye karşı yavaş kent hareketine katılım düzeyi artmakta ve bu şekilde yerleşim yerlerinin kendi öznel değerlerinin korunması amaçlanmaktadır (Baldemir vd; 2013: 77; Görkem ve Öztürk, 2014: 12). Aynı kriterlere tabi olan birçok beldenin uluslararası bir organizasyonun denetiminde gerçekleştirdikleri bu sürdürülebilir gelenekleşme hareketinin temel odağı küreselleşmenin negatif etkilerini en aza indirmek ve bu etkilere karşı desteklenen alternatif destinasyonları geliştirmektir (Yurtseven ve Kaya, 2011:91; Kostulska vd; 2011:186). Bu sayede söz konusu yerleşim yerlerinin, onları ayrıcalıklı kılan kültürel farklılıklarının yaşatılarak, bu yerleşim yerlerinin sağlıklı bir kalkınmayı gerçekleştirmeleri de amaçlanmaktadır (Radstorm, 2011:95). Bir yerleşim yeri yavaş şehir olmakla diğer yerleşim yerlerinden iki şekilde ayrılmaktadır. İlk olarak yavaş şehir olan bir yerleşim yerinde o bölgenin geleneksel değerleri, tarihsel dokusu ve ekolojik dengesi korunmaktadır. İkinci bir fark olarak da bu yerleşim yerinin kalkınması ve zamanın dolu dolu yaşanmasına olanak veren bir atmosferin oluşturulmasına özen gösterilecek şekilde yapılandırılmasıdır (Mayer ve Knox, 2006:322; Lowry ve Lee, 2011:5). Bu şekilde geçmiş korunarak sürdürülebilir bir kalkınma sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bir yerleşim yerinin yavaş kent olarak kabul edilmesi için öncelikle o beldenin nüfusunun 50.000'den az olması ve kent yönetiminin yavaş kent felsefesiyle uyumlu olması gerekmektedir. Yavaş kent kriterleri; çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam kalitesi politikaları, tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar, misafirlik, farkındalık ve eğitim politikaları, sosyal uyum ve ortaklık politikaları olmak üzere 7 başlık altında toplam 59 kriterden oluşmaktadır. Birliğe dahil olunması için belirtilen bu şartların en az %50'si yerine getirilmelidir (cittaslowturkiye.org). Günümüzde 28 ülke üzerinde 182 kent yavaş kent hareketi içerisinde yer almaktadır. Dünya üzerinde birçok beldenin yavaş şehir hareketine dâhil olmak için başvurduğu bilinmektedir (Para, 2012). Ülkemizde ise 11 belde (Akyaka, Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Şavşat, Seferihisar, Taraklı, Vize, Yalvaç, Yenipazar, Uzundere) yavaş kent hareketi içerisinde yer almaktadır.

2.2. Yerel Mutfak ve Gastronomi

Yerel mutfak, bir ülke veya bölgenin kültürüne ait olan yemeklerin ve bu yemeklerin hazırlanma tekniklerinin tamamı olarak tanımlanmaktadır (Kivela ve Crotts, 2005:42; Molz, 2007:81). Bir toplumun mutfağının niteliksel özelliklerindeki farklılıkları doğuran sebepler, o toplumun tarihinin derinliklerine kadar gitmektedir. Toplumlar arasındaki coğrafi ve kültürel faktörlerin oluşturduğu farklılıklar, gıda ürünlerinin üretim yöntemleri, hazırlanma araçları, hazırlanan gıdanın dağıtımı, bu gıdaları tüketim usulleri ve bu tüketim olgusunun içinde oluşan sosyal bağın kültürler arasında değişkenlik göstermesine neden olmuş ve bu farklılıklar nesilden nesile aktarılan yerel mutfağın ortaya çıkmasında büyük bir rol oynamıştır (Rand vd; 2003:98; Ignatov ve Smith, 2006:237-238; Kim vd; 2011:87).

Yerleşim yerlerinin dışına çıkan bireyler açısından, beslenme ihtiyacı da barınma ihtiyacına benzer şekilde hissedilmektedir. Bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak ortaya çıkan hanlar ve kervansaraylar günümüz otel ve yiyecek-içecek işletmelerinin temelini oluşturduğu gibi bölgesel mutfakların tanıtılmasında da etkin bir rol üstlenmişlerdir. Bununla birlikte tüketim faaliyetlerinde görülen ilerlemeler zamanla yiyecek-içecek endüstrisinin doğmasının yolunu açmıştır (Görkem ve Öztürk, 2014:11-12).

Ulaşım teknolojisinde meydana gelen ilerlemeler sayesinde mesafeler kısalmış ve böylelikle seyahat etme olanaklarını da doğru orantılı olarak iyileştirmiş, iyileşen olanaklarla birlikte yüksek refah düzeyine ulaşan toplumlarda farklı yerleri görmek gibi farklı mutfakları, farklı lezzetleri keşfetme ihtiyacı ortaya çıkmıştır (İgnatov ve Smith, 2006:236; Kim vd; 2011:88). Nitekim mutfak kültürüne ve bu kültürü oluşturan öğelere olan ilginin zamanla artması, yiyecek-içecek güdüsüyle ziyaret gerçekleştiren katılımcıların harcama düzeylerinin kitle turizmine katılan katılımcılardan daha yüksek olması ve bölge mutfağının o bölgeyi diğer bölgelerden destinasyon imajı noktasında ayırmada etkin rol oynamasının da etkisiyle zamanla yiyecek-içecek temalı etkinliklerin sayısında belirgin bir artış gerçekleşmiştir (Frochot, 2003:94; Quan and Wang, 2004:302; Molz, 2007:78; Karim ve Chi, 2010: 531; Kim vd; 2011: 86). Böylece bir bölgenin pazarlanmasında önemi fark edilen yerel mutfağın kültür faaliyetleri kapsamında düzenlenen etkinlikler yoluyla arz edilmesi yerel mutfakların turizm faaliyetleriyle birleştirilmesini sağlamıştır. Bu ilişkinin bir diğer boyutu ise yerel mutfağın bölge kültürünü oluşturan temel öğelerden biri olması sebebiyle kültür turizmi kapsamına dâhil olmasıdır (Rand vd; 2003:99).

Turizm faaliyetlerinin bu şekilde yiyecek-içecek etkinlikleriyle birleştirilmesi gastronomi turizmini doğurmuştur (Molz, 2007; Karim ve Chi, 2010:532). Gastronomi terimi ilk kez Long (2004) tarafından 1998 yılında diğer kültürlerin yiyecek-içecek boyutuyla tanımlanması amacıyla kullanılmış ve yerel mutfağın bölge kültürüyle olan ilişkisi nedeniyle kültür turizminin bir alt kolu olarak benimsenmiştir (Karim and Chi, 2010:533; Kivela ve Crotts, 2006:357; Ignatov ve Smith, 2006:237). Long'a göre gastronomi veya diğer adıyla mutfak turizmi; toplumların yemek kültürlerinin hem tüketim hem de hazırlama ve sunma aşamalarında dahil olmak ve tecrübe etmektir. Buna göre gastronomi turizmi sadece yeme ve içme aktivitelerine dahil olmaktan başka bu aktivitelerle ilgili etkinliklere katılmayı ve üretim noktalarını ziyaret etmeyi de kapsar. Wolf (2002)'a göre mutfak ve gastronomi turizmi; bir destinasyondaki yiyecek-içecek ürünlerini tatma ve akılda kalıcı gastronomi tecrübelerini yaşama amacıyla gerçekleştirilen bir seyahat eylemidir (Kivela ve Crotts, 2005:42).

2.3. Halfeti

Halfeti, Şanlıurfa ilinin kuzeybatısında ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 120 kilometredir. Halfeti'nin batısında Gaziantep iline bağlı Araban, Yavuzeli ve Nizip İlçeleri, kuzeyinde Adıyaman iline bağlı Besni ilçesi, doğusunda Bozova, güneyinde ise Birecik ilçesi bulunmaktadır. Yüzölçümü 646 kilometrekare, rakımı 525 metredir. İlçe merkezinin Fırat sahili yeşil bir kıyı şeridi şeklindedir. İlçe merkezi bu sarp kayalıkların üzerine kuruludur (sanliurfavaliligi.gov.tr).

Halfeti ilçesinin 2015 ADNKS verilerine göre toplam nüfusu 37.930'dur. 2015 ADNKS verilerine göre 18.416'sını erkek, 19.514'nü ise kadın nüfusu oluşturmaktadır (tuik.gov.tr). Akdeniz ikliminin hakim olduğu bölgede sıcaklık değerleri yazın en fazla 40 dereceye yükselmekte, kışın ise -5 dereceye kadar

düşmektedir. İlçe'nin kayıtlı tarihi M.Ö. 855 yılına kadar uzanmaktadır (halfeti.gov.tr). Geçmişten günümüze Asurlulardan, Yunanlılara, Bizanslılardan Osmanlılara birçok uygarlığa ev sahipliği yapan ilçe; Rumkale, Kanterma Hanı, Aziz Nerses Kilisesi, Başvarma Manastırı, Gürkuyu Kilisesi gibi birçok tarihi yapıya sahiptir. Bununla birlikte gerek şabut balığı kebabı, erik tavası, kebat reçeli gibi geleneksel yemekleri içerisinde barındıran kendine has bir kültürel mutfağa sahip olması gerek geleneksel el sanatları bakımından birçok zenginliğe sahip olması sebebiyle Halfetinin yavaş kent olma potansiyeline sahip ender yerleşim yerlerinden biri olduğu söylenebilir (kultur.gov.tr).

Halfeti özellikle son yıllarda tarihi ve kültürel çekicilikleriyle alternatif turizm türlerine hitap etmesi bakımından bölgede etkin bir destinasyon haline gelmiştir. Ülkemizde 2009 yılında Seferihisar'ın yavaş kent hareketine katılmasıyla birlikte başlayan yavaş kentleşme hareketine, Halfeti'nin 2013 yılında ve ardından Uzundere'nin 2015 yılında katılmasıyla ülkede bu hareketi temsil eden 11 yerleşim yeri olmuştur (cittaslowturkiye.org)

2.4. İlgili Çalışmalar

Yavaş kent ve yavaş yemek hareketlerinin hızla büyüyen organizasyonlar olmaları sebebiyle ortaya çıktıkları günden bugüne kadar bu konulara ilişkin birtakım çalışmalar yapılmıştır. Ancak yavaş kent hareketine katılan bir destinasyonda bu hareketin bölge gastronomisi üzerine etkisini konu alan çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır.

Konuyla ilgili alan yazında çok sayıda çalışma bulunmamakla birlikte henüz yeni bir çalışma alanı olması sebebiyle ilgili çalışmaların bir kısmı yavaş yemek ve yavaş kent hareketleriyle ilgili bilgi vermeye yönelik kavramsal niteliktedir (Miele, 2008; Radstorm, 2011; Lowry, 2011; Lumsdon ve McGrath, 2011; Bilgi, 2013; Benli, 2013).

Yavaş yemek konusuna ilişkin yapılan çalışmaların bir kısmı yavaş yemek hareketine katılan üyeler üzerine ağırlık kazanmaktadır. Buna göre birtakım çalışmalar yavaş yemek üyelerinin destinasyon tercihleri üzerine yoğunlaşmaktayken, konuya yönelik diğer çalışmalarda destinasyonu ziyaret edenlerin yavaş yemek üyesi olmaya yatkınlık düzeyleri incelenmektedir (Lee vd, 2014; Ekinci, 2014; Lee vd, 2015; Yurtseven ve Kaya, 2011). Yavaş temasının, destinasyonu seyahat edenler açısından yavaş yemek faaliyetlerine katılmada bir motivasyon faktörü olma durumu ise yavaş yemek hareketine yönelik yapılan çalışmaların bir diğer yönünü içermektedir (Oh vd; 2014).

Yavaş kent, alan yazında henüz çok uzun bir geçmişe sahip olmaması dolayısıyla bu konuya yönelik araştırmalar belirli konular üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yavaş kent hareketiyle ilgili çalışmaların önemli bir bölümünün destinasyonlar üzerine gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmaların bir kısmı, destinasyonların yavaş şehir olması için belirlenen kriterlere uygunluklarının göz önünde bulundurularak yavaş şehir olma potansiyellerinin belirlenmesine yönelmekteyken (Pink, 2008; Semmens ve Freeman, 2012; Sırım; 2012; Timms ve Conway, 2012; Özhanç, 2012; Baldemir vd; 2013; Tayfun ve Acuner, 2014), diğer bir kısmı ise yavaş kent hareketine dahil olan yerleşim yerlerinde yavaş kent olma kriterlerinin ne ölçüde yerine getirildiğini irdelemektedir (Yurtseven ve Karakaş, 2013). Öte yandan bazı çalışmalarda yavaş kent hareketi sürdürülebilir bir kalkınma modeli olarak düşünülmüş ve bu hareketin bir kalkınma aracı olarak destinasyonlar üzerinde ne düzeyde bir etkisinin olacağı belirlenmeye çalışılmıştır (Mayer ve Knox, 2006; Doğan vd; 2014; Karabağ, 2012; Karadeniz, 2012; Pink ve Lewis, 2014; Coşar, 2014). Öte yandan yavaş kent hareketine ilişkin çalışmaların bir kısmında destinasyonlar turizm faaliyetleri kapsamında ele alınmıştır (Nilsson vd, 2011; Molz, 2009). Bununla beraber yavaş kent kapsamındaki destinasyonların yöneticilerinin gerek bilinç düzeylerinin ölçülmesi (Kostulska vd; 2011) ve performanslarının değerlendirilmesine (Nilsson vd, 2010) yönelik çalışmalarda mevcuttur.

Türkiye'de yeni bir kavram olan yavaş kente ilişkin çalışmaların önemli bir kısmı Türkiye'nin ilk yavaş kenti olan Seferihisar üzerine ağırlık kazanmaktadır. Yavaş kent hareketinin bölge üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olarak son yıllarda birtakım araştırmalar yürütülmüştür (Çakıcı vd; 2014; Coşar, 2014). Bununla birlikte yavaş kent hareketinin bölgenin yerel mutfağı üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olarak ise sadece Görkem ve Öztürk (2014)'ün çalışması göze çarpmaktadır. Bu konuda Halfeti'ye yönelik bir çalışma yürütülmemiştir.

3. Metodoloji

Bu bölüm, araştırmanın amacı ve önemi, evren ve örneklem, anket formunun içeriği ve veri çözümleme yöntemi, pilot uygulama ve ölçümün güvenilirliği, asıl uygulama ve ölçümün güvenilirliği, ölçek faktörlerinin belirlenmesi ve araştırma bulguları olmak üzere 7 başlıktan meydana gelmiştir.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı yavaş kent prensiplerinin temelini oluşturan yavaş yemek uygulamaları noktasında Halfeti bölgesindeki yerli halkın tutumlarını tespit etmektir. Bu nedenle, yerli halka yönelik

birtakım değişkenlerin bölge halkının tutumunda herhangi bir farklılığa neden olup olmadığının tespit edilmesi, bu çalışmanın amacı kapsamında yer almaktadır.

Destinasyonların pazarlanmasında bölge mutfağını ön plana çıkararak gastronomik etkenlerin, bölgeye turizm açısından önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Rand vd, 2003: 99; Rand ve Alberts, 2003: 99). Bu araştırmanın; Halfeti mutfağını diğer yerleşim yerlerinden yavaş yemek uygulamalarıyla farklılaştıracağı ve şehir turizmi noktasında potansiyele sahip olan Halfeti'nin bu yolla farklı kitlelere hitap edecek bir destinasyon olarak ortaya çıkmasında yerel yöneticilere fikir sağlayacağı düşünülmektedir. Öbür taraftan bu amacın gerçekleştirilmesiyle birlikte bölge yöneticilerinin uygulamalarında bir fikir oluşturması ve alan yazında sınırlı sayıda yer alan yavaş kent ve yavaş mutfak çalışmalarına yönelik veri sağlama açısından bu çalışmanın önem taşıdığı düşünülmektedir. Araştırmanın hipotezleri şu şekildedir:

H₁: Yavaş kent hareketinin yerel mutfak üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

H₂: Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₃: Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile eğitim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₄: Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile meslek grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

3.2. Çalışmanın Evren ve Örneklemi

Bu araştırma Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Buna göre araştırma evreni TÜİK'in açıkladığı olduğu 2015 yılı "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt" veri sistemine göre dikkate alınarak oluşturulmuştur. Dolayısıyla bu araştırma evreninin Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde yaşayan 37.930 kişi olmaktadır.

Bu çalışmada örneklem büyüklüğü belirlenirken $\alpha=0.05$ için örneklem hatası $(d)=\pm 0.5$ şeklinde belirlenmiştir ($p=0,5$; $q=0,5$). Altunışık vd; (2007), %95 güven aralığında ve örneklem hatası $(d)=\pm 0.5$ olarak hesaplandığında bu büyüklükteki bir evrenin temsil edebilecek örneklem sayısını 381 olarak belirlemiştir. Bu araştırmanın örneklem çerçevesi ise olasılığa dayalı olmayan örneklem yöntemlerinden uygun örneklem yöntemi ile belirlenmiştir (Balci, 2011: 100). Buna göre bu araştırmanın örnekleme Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde ikamet eden 441 kişidir. Ancak hatalı ve eksik doldurulan 18 anket araştırma dışı bırakılmış ve 423 anket ile analizler gerçekleştirilmiştir. Altunışık vd. (2007), tarafından hesaplanan örneklem sayısı dikkate alındığında bu araştırmanın evreni temsil etme yeteneğine sahip olduğu görülmektedir.

3.3. Anket Formunun İçeriği ve Veri Çözümleme Yöntemi

Halfeti'nin sakin kent olmasının, yerel mutfağı üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada anket yöntemi kullanılmıştır. Anket soruları iki bölüm ve toplam 23 ifadeden oluşmaktadır. İlk bölümde yerel halkın sosyo-demografik yapılarını belirlemeye yönelik 4 soru, ikinci bölümde yerel halkın sakin kent uygulamalarının bölge mutfağına olan etkisini belirlemeye yönelik 19 soru yer almaktadır. Anket formunda yer alan sorular Görkem ve Öztürk, 2014'ün daha önce bu konuyla ilgili yaptıkları çalışmada kullandıkları sorulardan oluşturulmuştur.

Analizlere geçmeden önce kayıp verilerin varlığı ile ilgili çözüm yolu aranmış ve kayıp verilerin analiz dışı bırakılması DS (listwise deletion) tercih edilmiş ve 18 anket analiz dışı bırakılmıştır.

Anket sorularının ikinci bölümündeki kodlamalar; "1: Tamamen Katılmıyorum 2: Katılmıyorum, 3: Ne Katılıyorum Ne de Katılmıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum" olmak üzere 5'li Likert şeklindedir. Buna göre bu bölümde yer alan olumsuz ifadeler (14,15,16,17,18,19) SPSS paket programı aracılığıyla 1=5; 5=1; 4=2; 2=4 şeklinde yeniden kodlanmıştır. Dolayısıyla elde edilen aritmetik ortalamalar 1'e yaklaştıkça yerel halkın sakin kentin bölge mutfağına etkisine yönelik görüşleri olumsuz olmakta, 5'e yaklaştıkça ise bu görüşler olumlu olmaktadır. Buna göre aritmetik ortalamaların değişim aralığı (range) ise aşağıdaki gibi hesaplanmıştır:

$$\text{Değişim Aralığı (Range)} = 5 - 1 = 4$$

$$\text{Değişim Aralığı (Range)} = 4 / 5 = 0,80$$

Bu bilgiler ışığında aritmetik ortalamaların aralık değerlerinin hangi seçeneğe isabet edeceği Tablo.1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Aritmetik Ortalamaların İsbet Ettiği Seçeneklerin Aralık Değerlerine Göre Dağılımı

Ağırlık	Seçenekler	Aritmetik Ortalamaların Aralık Değerleri	Sonuç
5	Tamamen Katılıyorum	4,20-5,00	Olumlu
4	Katılıyorum	3,40-4,19	
3	Karasızım	2,60-3,39	Ne Olumlu Ne de Olumsuz

2	Katılmıyorum	1,80-2,59	Olumsuz
1	Tamamen Katılmıyorum	1,00-1,79	

3.4. Pilot Uygulama ve Ölçümün Güvenirliliği

Asıl uygulamaya geçmeden önce anket formunun anlaşılabilirliğini ve uygulanabilirliğini tespit edebilmek amacıyla evreni temsil yeteneğine sahip 100 kişi üzerinde pilot bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama 2013 yılı Ocak ayında araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu işlem esnasında anketin tam olarak doldurulup doldurulmadığı, katılımcıların soruları anlamada zorlanıp zorlanmadığı anlaşılmasına çalışılmıştır. Bununla birlikte pilot uygulamada ölçümün geçerliliğini tespit etmek amacıyla Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Analiz sonucu Cronbach's Alpha=0,622 olarak ölçülmüştür. Tablo.2'ye göre bu sonuç güvenilirdir.

Ayrıca bununla yetinilmeyip 19 sorudan oluşan anket formu iki 'ye bölünmüş, ilk 10 soru için Cronbach's Alpha=0,718 geriye kalan 9 soru için ise Cronbach's Alpha=0,632 olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak Cronbach's Alpha katsayıları Tablo 2 ile karşılaştırıldığında elde edilen sonuçların oldukça güvenilir olduğu görülmektedir. Bu analiz sonuçlarından yola çıkılarak veri toplama aracına son şekli verilmiş ve asıl uygulamaya geçilmiştir

Tablo 2: Cronbach's Alpha (α) Katsayısının Aralık Değerleri

$0,00 \leq \alpha < 0,40$	Güvenilir Değil
$0,40 \leq \alpha < 0,60$	Düşük Güvenilir
$0,60 \leq \alpha < 0,80$	Oldukça Güvenilir
$0,80 \leq \alpha < 1,00$	Yüksek Derecede Güvenilir

Kaynak: Akbulut, (2010:80).

3.5. Asıl Uygulama ve Ölçümün Güvenirliliği

Pilot uygulamanın geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarından sonra anketin asıl uygulamasına geçilmiştir. Bu uygulama, 2013 yılı Ocak ve Şubat aylarında araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçümün güvenilirliğini ölçmek amacıyla Cronbach's Alpha katsayısına bakılmıştır. Buna göre ölçekte yer alan 19 ifade için Cronbach's Alpha=0,842 olarak hesaplanmış ve yüksek derecede güvenilir olduğu görülmüştür. Bununla beraber anket soruları 2'ye bölünmüş, İlk 10 soru için Cronbach's Alpha=0,879 olarak hesaplanmış ve yüksek derecede güvenilir olduğu hesaplanmıştır. Geriye kalan 9 soru için ise Cronbach's Alpha katsayısı= 0,767 olarak hesaplanmış ve oldukça güvenilir olduğu görülmüştür.(bkz. Tablo 2).

3.6. Verilerin Dağılımı

Verilerin normal bir dağılım gösterip göstermedikleri Kolmogorov-Smirnov Testi ($n>30$) ile analiz edilmiştir. Tablo 3'e göre veriler normal dağılım göstermemektedir ($p<0,05$). Akbulut (2010), verilerin normal dağılım sağlamadığı durumlarda verilerin belirli teknikler kullanılarak dönüştürülmesi gerektiğini savunmaktadır. Bundan dolayı değişkenlerin karesi, ve LOG10 dönüşümü alınarak dönüştürme işlemi denenmiştir. Ancak sonucun değişmediği, yani verilerin hiçbir şekilde normal dağılım göstermediği gözlemlenmiştir.

Tablo 3: Verilere Uygulanmış Kolmogorov-Smirnov Testi

Kolmogorov-Smirnov Testi			
Veriler	İstatistik	SD	p
	1,82	423	0,003

3.7. Araştırma Bulguları

Araştırmanın bu bölümünde Halfeti'nin sakin kent olmasının, yerel mutfağı üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik analiz bulgularına yer verilmiştir. Birinci bölümde, katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular, ikinci bölümde Halfeti'nin sakin kent olmasının, yerel mutfağı üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri, son bölümde ise sakin kent uygulamalarının Halfeti mutfağı üzerindeki etkisini belirleme noktasında çeşitli demografik değişkenler arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.7.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişin Bulgular

Katılımcıların; cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, memleket ve meslek konularındaki demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 5 adet soru yöneltilmiş ve frekans ile yüzde değerleri hesaplanmıştır. Buna göre elde edilen bulgular Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişin Frekans ve Yüzde Değerleri

Cinsiyet	Frekans (n)	Yüzde (%)
Erkek	150	37,0

Kadın	255	63,0
TOPLAM	405	100,0
Eğitim Düzeyi	Frekans (n)	Yüzde (%)
İlkokul	63	15
Ortaokul	99	24,4
Lise	180	44,4
Önlisans	31	7,7
Lisans	22	5,4
Lisansüstü	10	2,5
TOPLAM	405	100
Meslek Grubu	Frekans (n)	Yüzde (%)
Kamu Görevlisi	41	10,1
Serbest Meslek	169	41,7
İşçi	29	7,2
Emekli	12	3,0
Öğrenci	154	38,0
TOPLAM	405	100

Tablo 4'e göre katılımcıların %63'ü kadın, %37'si ise erkektir. Katılımcıların %54,1'inin yaşı 25 ve altı, %3,2'sinin yaşı 26-35 aralığında, %33,1'inin yaşı 36-50 aralığında ve %9,6'sının yaşı ise 51 ve üzeridir. Katılımcıların eğitim düzeylerine bakıldığında %15,6'sı ilkököl, %24,4'ü ortaokul, %44,4'ü lise, %7,7'si Önlisans, %5,4'ü lisans ve %2,5'i ise lisansüstü eğitim düzeyine sahiptir. Katılımcıların %10'ü kamuda, %41,7'si serbest meslek, %7,2'si işçi, %3'ü emekli, %38'i ise öğrencidir.

3.7.2. Halfeti'nin Sakin Kent Olmasının Yerel Mutfağı Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular

Bu bölümde Halfeti'nin sakin kent olmasının, yerel mutfağı üzerindeki etkisini belirlemeye ilişkin elde edilen aritmetik ortalama, standart sapma değerleri ile bu değerlerin ifade ettiği sonuçlar yer almaktadır. Buna göre elde edilen bulgular Tablo 5' de gösterilmiştir.

Tablo 5: Halfeti'nin Sakin Kent Olmasının Yerel Mutfağı Üzerindeki Etkisine İlişkin Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri

No	İFADELER	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
3	Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır.	4,35	0,83	Olumlu
1	Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel şehir mutfağının ziyaretçilere tanıtılması için fırsattır.	4,34	0,79	Olumlu
2	Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır.	4,28	0,89	Olumlu
7	Halfeti'nin yavaş şehir olması bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırılması için fırsattır.	4,23	0,93	Olumlu
13	Halfeti'nin yavaş şehir olması ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır.	4,21	0,91	Olumlu
12	Halfeti'nin yavaş şehir olması şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi için fırsattır.	4,21	0,91	Olumlu
5	Halfeti'nin yavaş şehir olması kent sakinlerine, sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	4,20	0,97	Olumlu
6	Halfeti'nin yavaş şehir olması kent sakinlerine bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	4,20	0,91	Olumlu
11	Halfeti'nin yavaş şehir olması toplu yemek sunulan kurum ve kuruluşlarda (okul, hastane, restoran vb.) yerli üretim gıda maddelerinin tüketimi için fırsattır.	4,19	0,93	Olumlu
4	Halfeti'nin yavaş şehir olması kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır.	4,19	0,99	Olumlu
10	Halfeti'nin yavaş şehir olması okullarda öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması için fırsattır.	4,07	1,11	Olumlu
8	Halfeti'nin yavaş şehir olması yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesi için fırsattır.	4,06	1,04	Olumlu
9	Halfeti'nin yavaş şehir olması okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır.	4,02	1,13	Olumlu
19	Halfeti'de uluslararası fast food zinciri işletmelerin (McDonald's, Burger King, Pizza Pizza vb.), yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyor.	3,77	1,29	Olumlu
16	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının yiyecek içecek işletmelerinin mülkiyet ve kira bedellerinde artışa neden olmadığını düşünüyor.	3,71	1,24	Olumlu
18	Halfeti'de farklı ülkelere ait yemekler sunan etnik restoranların yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyor.	3,68	1,28	Olumlu
17	Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyor.	3,68	1,26	Olumlu
15	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının yiyecek- içecek hizmetlerinin sunduğu hizmetlerin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyor.	3,62	1,32	Olumlu
14	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının yerli üretim gıda maddelerinin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyor.	3,59	1,35	Olumlu
GENEL ORTALAMA		4,03	0,55	Olumlu

Tablo 5'te yer alan ifadelerin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları incelendiğinde, araştırma kapsamında sorulan 19 adet sorunun genel ortalamasının olumlu olduğu görülmektedir. Buna göre, "Yavaş kent hareketinin yerel mutfak üzerinde olumlu bir etkisi vardır" (H₁) hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 5'e göre yavaş kent uygulamalarının Halfeti mutfağına etkisi bakımından en yüksek katılımın gerçekleştiği ifadenin: "Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır (4,35±0,83)" olduğu görülmüştür. İkinci ve üçüncü en yüksek katılımı "Halfeti'in yavaş şehir olması geleneksel şehir mutfağının ziyaretçilere tanıtılması için fırsattır (4,34±0,79) ile Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır (4,28±0,89)" ifadelerinde olduğu görülmüştür. Dördüncü ve beşinci sıradaki en yüksek katılımın ise "Halfeti'nin yavaş şehir olması bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır (4,23±0,93) ile Halfeti'nin yavaş şehir olması ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır (4,21±0,91)" olduğu görülmüştür.

Tablo 5'e göre yavaş kent uygulamalarının Halfeti mutfağına etkisine ilişkin en düşük katılımın ; "Halfeti'nin yavaş şehir olmasının yiyecek- içecek hizmetlerinin sunduğu hizmetlerin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyorum (3,62±1,32), Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum (3,68±1,26), Halfeti'de farklı ülkelere ait yemekler sunan etnik restoranların, yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum (3,68±1,28), Halfeti'nin yavaş şehir olmasının, yiyecek- içecek işletmelerinin mülkiyet ve kira bedellerinde artışa neden olmadığını düşünüyorum (3,71±1,24), Halfeti'de uluslararası fast food zinciri işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum (3,77±1,29) ile Halfeti'nin yavaş şehir olmasının, yerli üretim gıda maddelerinin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyorum (3,59±1,35)" ifadelerinde olduğu görülmüştür. Bu ifadelerle katılımın düşük derecede olumlu olduğu görülmektedir.

3.7.3. Sakin Kent Uygulamalarının Halfeti Mutfağı Üzerindeki Etkisini Belirleme Yönelik Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre Bulgular

Bu bölümde Sakin Kent Uygulamalarının Halfeti Mutfağı Üzerindeki Etkisini Belirlemeye yönelik cinsiyet, meslek ve eğitim düzeyine göre farklılıkların olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır (H₁, H₂, H₃, H₄). Daha önceki aşamalarda, Sakin Kent Uygulamalarının Halfeti Mutfağı Üzerindeki Etkisini Belirleme Noktasındaki ifadelerin normal bir dağılıma sahip olmadığı görülmüştü (Bkz. Tablo 3). Dolayısıyla cinsiyet değişkeninin bağımlı değişkenlerle analizinde parametrik olmayan Mann-Whitney U Testi ve meslek ile eğitim düzeyi değişkenlerinin bağımlı değişkenlerle analizinde ise yine parametrik olmayan Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Bununla beraber aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu ifadeler için bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin büyüklüğünü tespit eden etki büyüklüğü ölçümü gerçekleştirilmiş ve bunun için de eta kare (η^2) değerleri hesaplanmıştır.

3.7.3.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyetleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan Mann-Whitney U Testi'nden elde edilen sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların cinsiyetleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkilerinin Mann-Whitney U Testi İle Karşılaştırılması

İfadeler	Grup Sıra Ortalama		Mann-Whitney U Testi	Z	P
	Bay	Bayan			
	196,92	206,58	18213,0	-0.802	0,422

Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyetleri ile Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Buna göre, "Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır" (H₂) hipotezi reddedilmiştir.

3.7.3.2. Eğitim Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların eğitim düzeyleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını bulmak amacıyla uygulanan Kruskal Wallis testinden elde edilen sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir

Tablo 7: Katılımcıların eğitim düzeyleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkilerinin Kruskal Wallis Testi İle Karşılaştırılması

İfadeler	Grup Sıra Ortalama						Ki Kare	P
	İlkokul	Ortaokul	Lise	Önlisans	Lisans	Lisansüstü		
	208.25	218.46	205.73	167.55	178.07	132.50	9.430	0.093

Buna göre araştırmaya katılan katılımcıların eğitim düzeyleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Buna göre, "Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile eğitim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır" (H₃) hipotezi kabul reddedilmiştir.

3.7.3.3. Meslek Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların meslekleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan Kruskal Wallis testinden elde edilen sonuçlar Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8: Katılımcıların meslekleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkilerinin Kruskal Wallis Testi İle Karşılaştırılması

İfadeler	Grup Sıra Ortalama					Ki Kare	P
	Kamu	Serbest	İşçi	Emekli	Öğrenci		
	186.67	257.24	180.02	176.0	154.26	65.612	0.000

Buna göre araştırmaya katılan katılımcıların meslekleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri bakımından anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Buna göre, “Yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri ile meslek grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır” (H_4) hipotezi kabul edilmiş olup farklılıkların hangi ifadelerde gerçekleştiğini görmek için Kruskal Wallis Testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 9’ da gösterilmiştir.

Tablo 9: Katılımcıların meslekleri ile yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkilerinin İfadeler Açısından Kruskal Wallis Testi İle Karşılaştırılması

No	İfadeler	Meslekler					Ki Kare	P
		Kamu	Serbest	İşçi	Emekli	Öğrenci		
1.	Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel şehir mutfağının ziyaretçilere tanıtılması için fırsattır	224,95	227,69	191,50	215,63	191,87	10,72	0,29
2.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır.	227,08	235,24	244,43	176,46	177,01	28,92	0,00
3.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır.	203,11	239,26	255,10	217,67	174,05	35,48	0,00
4.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır.	191,00	239,38	263,79	206,96	176,25	34,83	0,00
5.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine, sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	181,07	244,30	209,60	196,42	183,94	28,90	0,00
6.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	194,25	248,91	167,34	178,63	184,50	35,73	0,00
7.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır.	202,65	237,85	172,88	196,04	191,65	18,77	0,01
8.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesi için fırsattır.	182,76	253,63	169,17	203,75	180,35	42,50	0,00
9.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır	194,07	260,59	232,52	217,29	158,10	70,03	0,00
10.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması için fırsattır.	205,06	257,40	178,98	218,13	167,98	55,11	0,00
11.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, toplu yemek sunulan kurum ve kuruluşlarda (okul, hastane, restoran vb.) yerli üretim gıda maddelerinin tüketimi için fırsattır.	203,63	237,39	258,86	228,13	174,43	32,83	0,00
12.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi için fırsattır.	254,12	223,63	214,50	214,58	184,71	17,61	0,01
13.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır.	242,36	226,53	232,24	253,92	178,70	23,32	0,00
14.	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının, yerli üretim gıda maddelerinin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyorum.	227,01	221,07	235,45	262,13	187,14	12,47	0,01
15.	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının, yiyecek içecek hizmetlerinin sunduğu hizmetlerin fiyatlarında artışa neden olmadığını düşünüyorum.	204,42	207,97	231,72	270,88	206,57	4,55	0,33
16.	Halfeti'nin yavaş şehir olmasının, yiyecek içecek işletmelerinin mülkiyet ve kira bedellerinde artışa neden olmadığını düşünüyorum.	217,85	196,56	233,76	266,00	215,04	6,80	1,47
17.	Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini	235,42	184,36	225,07	271,83	224,38	16,62	0,02

	düşünüyorum.							
18.	Halfeti'de farklı ülkelere ait yemekler sunan etnik restoranların, yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum.	233,07	175,86	233,76	264,04	232,88	26,53	0,00
19.	Halfeti'de uluslararası fast food zinciri işletmelerin (McDonald's, Burger King, Pizza Pizza vb.), yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum.	229,89	184,89	236,26	253,96	224,85	15,04	0,05

Tablo 9 incelendiğinde, araştırma kapsamında yer alan 19 sorudan 15'inde anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir ($p < 0,05$).

Tablo 9'a göre "Halfeti'nin yavaş şehir olması, şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi için fırsattır". İfadesinde kamu sektöründe çalışan katılımcılar yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri konusunda diğer meslek gruplarına göre farklı görüş belirtmişlerdir.

Bununla birlikte, " Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel şehir mutfağının ziyaretçilere tanıtılması için fırsattır", "Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine, sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır", "Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır", "Halfeti'nin yavaş şehir olması, bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır" , " Halfeti'nin yavaş şehir olması, yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesi için fırsattır" , "Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır" ve "Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması için fırsattır" ifadelerinde serbest meslek sahibi katılımcılar yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri konusunda diğer meslek gruplarına farklı görüş belirtmişlerdir.

Diğer taraftan "Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır" , " Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır" , " Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır" ve " Halfeti'nin yavaş şehir olması, toplu yemek sunulan kurum ve kuruluşlarda (okul, hastane, restoran vb.) yerli üretim gıda maddelerinin tüketimi için fırsattır" ifadelerinde işçi olarak çalışan katılımcılar yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri konusunda diğer meslek gruplarına farklı görüş belirtmişlerdir.

Öte yandan "Halfeti'nin yavaş şehir olması, ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır" , "Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum" ve " Halfeti'de farklı ülkelere ait yemekler sunan etnik restoranların, yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum" ifadelerinde emekli olan katılımcılar yavaş kent hareketinin yerel mutfağa olan etkileri konusunda diğer meslek gruplarına farklı görüş belirtmişlerdir.

Bununla birlikte meslek grubu ile anlamlı farklılığın çıktığı bu 15 bağımlı değişken arasındaki ilişkinin büyüklüğünün belirlenebilmesi için etki büyüklüğü ölçümü gerçekleştirilmiş ve meslek grubu değişkeninin bu ifadeler üzerindeki eta kare (η^2) değerleri hesaplanmış ve tablo 10' da verilmiştir.

Tablo 10. Eta Kare Değerleri

No	İfadeler	K ²	P	η^2
9.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması için fırsattır.	55,11	0,00	0,13
10.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, toplu yemek sunulan kurum ve kuruluşlarda (okul, hastane, restoran vb.) yerli üretim gıda maddelerinin tüketimi için fırsattır.	32,83	0,00	0,07
11.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi için fırsattır.	17,61	0,01	0,05
1.	Halfeti'nin yavaş şehir olması geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır.	28,92	0,00	0,07
12.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır.	23,32	0,00	0,05
2.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır.	35,48	0,00	0,08
13.	Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum.	16,62	0,02	0,04
3.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır.	34,83	0,00	0,28
14.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır.	12,47	0,01	0,06
4.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine, sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	28,90	0,00	0,07
15.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, etnik yemekler sunan etnik restoranların, yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum.	26,53	0,00	0,04
5.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır.	35,73	0,00	0,08
6.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır.	18,77	0,01	0,04
7.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesi için fırsattır.	42,50	0,00	0,07
8.	Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır	70,03	0,00	0,17

Buna göre Halfeti'nin yavaş şehir olması, bölge çiftçisinin organik tarıma geçiş süreci hızlandırması için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,04$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,056$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsattır. * meslek grubu ($\eta^2=0,059$), Halfeti'de farklı yörelerin yemeklerini sunan işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum * meslek grubu ($\eta^2=0,047$), Halfeti'de uluslararası fast food zinciri işletmelerin (McDonald's, Burger King, Pizza Pizza vb.), yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum.* meslek grubu ($\eta^2=0,042$) şeklinde hesaplanmıştır. Bu etki büyüklüklerinin ise Cohen'e göre küçük ($0,01 < \eta^2 < 0,06$) olduğu görülmüştür (Akbulut, 2010:114).

Ayrıca Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemeklerin yapımında kullanılan bölgeye özgü bitki ve tohumların yaşatılması için fırsattır.* meslek grubu ($\eta^2=0,072$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,084$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine, sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,076$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerine bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılması için fırsattır. * meslek grubu ($\eta^2=0,083$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesi için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,079$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,13$), Halfeti'nin yavaş şehir olması, toplu yemek sunulan kurum ve kuruluşlarda (okul, hastane, restoran vb.) yerli üretim gıda maddelerinin tüketimi için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,076$), Halfeti'de farklı ülkelere ait yemekler sunan etnik restoranların, yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünüyorum * meslek grubu ($\eta^2=0,065$) şeklinde hesaplanmıştır. Bu etki büyüklüklerinin ise Cohen'e göre orta ($0,06 < \eta^2 < 0,14$) olduğu görülmüştür (Akbulut, 2010:114).

Öte yandan Halfeti'nin yavaş şehir olması, kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,282$) ve Halfeti'nin yavaş şehir olması, okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesi için fırsattır * meslek grubu ($\eta^2=0,178$) şeklinde hesaplanmıştır. Bu etki büyüklüklerinin ise Cohen'e göre geniş ($0,14 < \eta^2$) olduğu görülmüştür (Akbulut, 2010:114).

Sonuç ve Tartışma

Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda ifade edilmiştir.

Bu çalışmada, Halfeti'nin kültürel, çevresel ve ekonomik anlamda yavaş şehir uygulamalarının bölge mutfağı üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Diğer bir deyişle Halfeti halkının yavaş şehir uygulamalarının bölge mutfağı üzerindeki etkisini değerlendirmeleri açısından bölgenin fotoğrafı çekilmiştir. Araştırma amacının gerçekleştirilmesi için Halfetililerin bu konudaki görüşleri noktasında demografik değişkenler (Cinsiyet, eğitim, meslek) açısından herhangi bir farklılık olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma süresince gerçekleştirilen faktör analizi sonrasında Yavaş kent uygulamalarının Halfeti mutfağı üzerine etkisini belirlemede oluşturulan ifadelerin tek faktör etrafında kümelendiği ortaya çıkmıştır. Yavaş şehir uygulamalarının Seferihisar mutfağı üzerindeki etkisini ölçme amacıyla Görkem ve Öztürk (2014) tarafından gerçekleştirilen benzer çalışmada ise ölçeğin 3 faktör altında toplandığı görülmüştür. Bu araştırmaya göre katılımcılar Yavaş kent uygulamalarının Halfeti kapsamında uygulamaya koyulmasının geleneksel yemek yapma yöntemleri, bölgeye özgü ürünlerin yaşatılması, organik tarımın gerçekleştirilmesi, geleneksel mutfağın ziyaretçilere tanıtılması, şehre yerel mutfak temalı turların düzenlenmesi, bölgede üretilen ürünlerin tüketimi bilincinin kazandırılması, yerel mutfağın tanıtılması gibi etkenler üzerinde önemli ölçüde etkisinin olduğunu düşünmektedirler. Bölgeye yerel turların düzenlenmesi ve bölge tanıtımına katkı sağlaması bakımından elde edilen sonuç Çakıcı vd, (2014), Doğan (2014), Görkem ve Öztürk (2014) ve Coşar(2014)'ün bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Ayrıca organik ürünlerin geliştirilmesi, kadınlara yönelik yeni iş sahalarının açılması, bölge çiftçisinin emeğinin karşılığını alması konusunda da bu çalışma bulguları Pink ve Lewis (2014), Görkem ve Öztürk (2014) ve Coşar (2014)'ün bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Bu durum bölge halkının yavaş şehir uygulamalarının pozitif etkisini öngördüklerini göstermektedir. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda katılımcıların yavaş şehir uygulamalarının bölge üzerindeki en güçlü etkisinin geleneksel yemek yapma kültürünün yaşatılması ve bölge turizminin gelişmesi konusundadır. Nilsson vd, 2010, Görkem ve Öztürk (2014) ve Çakıcı vd, (2014)'e göre yavaş şehir uygulamalarının bölge üzerindeki en önemli etkisi kültürel anlamdadır. Bu noktada elde edilen bulgular ilgili literatürle örtüşmektedir Öte yandan Nilsson vd (2010)'a göre ise yavaş şehir uygulamalarının en büyük etkisi geleneksel mutfağın yaşatılması yönünde olmakta, turistik aktiviteler ise bu uygulamalardan doğrudan etkilenmemektedir. Bu noktada elde edilen bulgular bölge turizmine olan etki bakımından ilgili araştırmayı desteklememektedir.

Katılımcılar yerli üretim gıda maddelerinin fiyatlarında, yiyecek içecek işletmelerinin sunduğu hizmetlerin ve bu işletmelerin kira ve mülkiyet bedellerinde artış olmayacağını ve farklı yemekler sunan

etnik restoranların ve fast food zinciri işletmelerin yavaş şehir hareketini etkilemeyeceğini düşünmektedirler. Bu bulgular Coşar (2014) ve Görkem ve Öztürk (2014)'ün bulgularıyla örtüşmemektedir. Bu çalışmalarda yavaş şehir hareketinin mülkiyet bedellerinde bir artış olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Yavaş şehir prensipleri, bölgenin kültürel dokusu bozulmadan geliştirilmesi amacıyla ortaya konulan bir misyonu esas almaktadır. Bu gelişim sürecinde esas alınan husus, bölgenin öznel unsurlarının sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır. Yavaş şehir prensiplerinin yerine getirilememesi ya da uygulamaya konulan prensiplerin bölge kapasitesi görmezden gelinerek faaliyete sokulması, bölgeyi taşıma kapasitesinin üzerinde bir talebi karşılamak durumuna getirebilmektedir (Coşar, 2014: 238). Böyle bir turistik hareketliliğin fiyat düzeylerinde genel manada bir yükselmeyi beraberinde getireceği fikrinin katılımcılarca kabul görmemesinin nedeni, bölgenin yavaş kent kapsamında henüz 2013 yılından beri faaliyet göstermesi olabilir. Bölgenin henüz bir destinasyon olarak bölgede ön plana çıkmaması ve bu nedenle turizmin sosyo-kültürel etkilerinin bölgede henüz görülmemiş olması ilgili 5 ifadeye olumlu katılım gösterilmesinin nedeni olarak katılımcıların ölçekte yer alan diğer ifadelerle göre daha düşük düzeyde bir katılım gerçekleştirmeleridir. Öyle ki katılımcıların bu ifadelerle yönelik olarak düşük düzeyde olumlu bir katılım gerçekleştirmişlerdir. Bu bağlamda ilgili literatür ile farklı bulguların elde edilmesi olağandır zira Literatürde yürütülen çalışmalar Türkiye'nin ilk yavaş şehri olan Seferihisar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Seferihisarlılar, bir destinasyon olarak yavaş şehir prensiplerinin etraflıca uygulanmamasının bölgeye mâl ettiği aşırı turistik yoğunluğu tecrübe etmişlerdir (Coşar, 2014: 238). Öte yandan Halfeti 2013 yılı itibariyle yavaş şehir kapsamına alındığından turistik yoğunluğun yeteri kadar gözlemlenmemesi, 5 ifadeye verilen olumlu geri dönüşün nedeni olabilir.

Katılımcıların yavaş kent uygulamalarının Halfeti mutfağı üzerindeki etkisi açısından cinsiyet ve eğitimin herhangi bir etkisi yokken bu konuda meslekler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu bulunmuştur. Buna göre yavaş kent uygulamalarının Halfeti mutfağı üzerindeki etkisi bakımından meslek belirleyici bir etkidir. Serbest meslek bünyesinde çalışan kişiler diğer kişilere göre bölgede üretilen gıda maddelerinin tüketilmesi bilinci kazandırılmasında, çiftçinin organik tarıma geçiş sürecini hızlandırmasında, yerli gıda üreticilerinin emeğinin karşılığını alabilmesinde, okullarda öğrencilerin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlendirilmesinde ve öğrencilere yerel mutfağın tanıtılması konusunda diğer müşterilere göre daha farklı görüş belirtmişlerdir. Serbest meslek içerisinde yer alan katılımcıların ağırlıklı olarak tarım sektöründe istihdam edilmiş olmaları ve veri toplama sürecinde Halfeti'ye bağlı olan köylerin de örnekleme dahil edilmesi bu ifadelerle farklı yanıtlar verilmesini açıklamaktadır. İşçi sınıfında çalışanlar ise geleneksel yemek yapma yöntemlerinin yaşatılması bakımından fırsat olduğu, kent sakinlerinin fast food tarzı beslenmenin zararları konusunda bilinçlenmesinde fırsat olduğu ve sebze ve meyvelerin mevsiminde tüketilmesi bakımından fırsat olduğu noktasında diğer meslek gruplarına göre farklı görüş bildirmişlerdir. Bu bağlamda kişilerin yavaş şehir prensiplerinin bölgeye olası etkilerini kendi bakış açılarıyla yorumlamaları, mesleklerin örneklem gruplarının yargıları üzerinde belirleyici bir etken olmasından ileri gelmektedir. Emekliler ise ev hanımlarının yöresel yiyecek içecek hizmeti sunan işletmelerde istihdam edilmeleri için fırsat olması, farklı yemekler sunan etnik mutfakların Halfeti mutfağını etkilememesi ve fast food işletmelerinin yavaş şehir hareketini etkilememe noktasında diğer meslek gruplarına göre farklı görüş ifade etmektedirler. Araştırma bulgularında diğer bir dikkat çekici husus ise Halfeti halkının yavaş kent uygulamalarının bölge mutfağı üzerindeki etkisini ölçen bütün ifadelerle olumlu geribildirimde bulunmasıdır. Konuyla ilgili veri toplama sürecinde Halfetililerin konuya ilişkin bilinç düzeylerinin yeterli seviyede olduğu gözlemlenmiştir. Yavaş kent uygulamaları bölgenin mutfak, mimari ve kültürel yapısının korumayı hedefleyen prensiplerden oluşmaktadır. Elde edilen tüm bulgular değerlendirildiğinde ifadelerin olumlu olarak nitelendirilmesi tüm Halfetililerin bu konudaki bilgi düzeyinin yeterliliğini de ispatlar niteliktedir. Bu konuda Halfeti'lerin yavaş kent hakkında olgusuna yönelik yeterli düzeyde bilgi sahibi olduğu bilinmekle birlikte, bölgenin turizm talebini oluşturan çevre iller açısından aynı durumun geçerli olmadığı düşünülmektedir. Dolayısıyla ileriki çalışmalarda yavaş kent olgusuna yönelik olarak turistik talebi oluşturan metropollerdeki bilinç düzeyinin konu edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Güneydoğu Anadolu bölgesindeki turistik talep havuzunun yavaş kent olgusuna yönelik bilinç düzeyini ölçen herhangi bir çalışmanın yürütülmemiş olması da bu kanıyı desteklemektedir.

Yavaş kent hareketi bölgenin mimari, geleneksel yapısının korunarak turistik önemini arttıracak politikaları içermektedir. Dünya turizm ve seyahat konseyinin öngörüsüne göre Türkiye turizmi 2024 yılına kadar her yıl ortalama olarak %4.3 büyüyecektir (WTTC, 2014). Buna göre Türkiye turizmi, turizm bakımından en hızlı gelişen ülkeler içerisinde yer almaktadır. Turizm türleri içerisinde en hızlı büyüyen sektör olan eko turizm yılda % 10-50 arasında gelişme göstermektedir (Bilgi, 2013: 57). Türkiye'nin 2023 turizm hedefleri doğrultusunda eko turizm bölgelerinin oluşturulması hedeflenmektedir (Kültür ve Turizm

Bakanlığı, 2015). Bu doğrultuda yavaş kent kapsamına dahil olan bu beldede yavaş kent prensiplerinin etraflıca uygulanması ülkenin ekoturizm pazarından pay almasına katkı sağlayacaktır.

Yavaş kent kapsamında faaliyetlerini sürdüren Halfeti'de yavaş kent politikalarının etraflıca uygulanması, Halfeti'yi turistik açıdan daha cazip hale getirecektir. Bu durumun bölge açısından avantajları olacağı gibi artan turistik hareketlilik bölgenin özgül değerleri üzerinde olumsuz bir etki doğuracaktır. Bu nedenle öncelikle bölgenin taşıma kapasitesinin belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu yolla bölgenin yavaş kent kapsamında sunabileceği olanakların sınırı belirlenecektir. Bu durum aynı zamanda bölgenin altyapı planının oluşturulmasına da katkı sağlayacaktır. Gerek veri toplama sürecinde gerekse bölge yetkilileri ile gerçekleştirilen görüşmelerin sonrasında görülmüştür ki bölgenin yavaş kent kapsamında bir destinasyon olarak ön plana çıkması için birtakım eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Öncelikle bölgede yavaş yemek kapsamında yetiştirilen ürünlerden hazırlanmış bölge yemeklerini, bölgenin sunum üslubuna uygun bir şekilde servis eden bir yiyecek-içecek işletmesi bulunmamaktadır. Ayrıca bölgede yer alan konaklama işletmelerinin gerekli standardın altında olduğu gözlemlenmiştir. Yeşil yıldız uygulamalarının bölge işletmelerine tatbik edilmesi, bölgedeki turistik işletmelerin yavaş kent prensiplerine daha uygun bir şekilde faaliyet göstermelerini sağlayacaktır. Bu eksikliklerin giderilmesiyle birlikte Halfeti'nin diğer bölgeler için örnek olacağı düşünülmekte ve bu yolla Halfeti'nin Türkiye'nin 2023 turizm hedefine ulaşmasına katkıda bulunacağına inanılmaktadır.

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Y. (2010). "Sosyal Bilimlerde SPSS Uygulamaları". İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- ALTUNIŞIK, R. , COŞKUN, R. , BAYRAKTAROĞLU, S. , YILDIRIM, E. (2007). "Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: SPSS Uygulamalı", İstanbul: Avcı Ofset.
- BALCI, A. (2011). "Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler", Ankara, Pegem
- BALDEMİR, E., KAYA, F., ŞAHİN, T. K. (2013). "A Management Strategy within Sustainable City Context: Cittaslow", *Proedia- Social and Behavioral Sciences*, 99, 75-84
- BİLGİ, M. G. (2013). "Türkiye'nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29(1), 45-59.
- BİRSEN, Ö., BİRSEN, H., ÖZMEN, Y. Ş., OĞUR, O. (2017). "Sakin Şehirler Üzerine Yapılan Çalışmaları Yeniden Okumak", *1. Uluslararası İletişimde Yeni Yönelimler Konferansı*,
- Coşar, Y. (2014). Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 25(2), 226-240
- ÇAKICI, A. C. , YENİPINAR, U. , BENLİ, S. (2014). "Yavaş Şehir Hareketi: Seferhisar Halkının Tutum ve Algıları ile Yaşam Doyumları", *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 11(3), 26-41.
- DEMİR, E. (2013). "Kayıp Verilerin Varlığında Çoktan Seçmeli Testlerde Madde ve Test Parametrelerinin Kestirilmesi: SBS Örneği", *Journal of Educational Sciences Research*, 3(2), 47-68.
- DOĞAN, M., AKSU, M., ÇELİK, Ö, KAYMAK, H. (2014). "Cittaslow Markasının Turizm Etkisi: Seferhisar'daki Konaklama İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 6-11
- ECERAL Özelci, T. (2009). "Beypazarı'nda Turizm Gelişimi ve Yerel Ekonomik Kalkınma", *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 46-74
- EKİNCİ, M. B. (2014). "The Cittaslow Philosophy in the Context of Sustainable Tourism Development; The Case of Turkey", *Tourism Management*, 41, 178-189
- FROCHOT, I. (2003). "An analysis of Regional Positioning and Its Associated Food Images in French Tourism Regional Brochures", *Journal of Travel and Tourism Marketing*, 14(3-4), 77-96
- GÖRKEM, O. ve ÖZTÜRK, Y. (2014). "Gastronomic Reflections of Cittaslow Movement on Local Cuisine: The Case Study of Seferhisar (İzmir, Turkey)", *TURIZAM*, 18(1), 11-21
- HEİTMANN, S. ROBINSON, P., POVEY, G. (2011). "Slow food, slow cities and slow tourism". In Peter Robinson, Sine Heitmann and Peter Dieke (Eds.), *Research themes for tourism* (sf: 114-127). London: MPG Books Group. <http://tr.scribd.com/doc/88151310/8/Slow-Food-Slow-Cities-and-Slow-Tourism>.
- IGNATOV, E. ve SMİTH, S. (2006). "Segmenting Canadian Culinary Tourists", *Current Issues in Tourism*, 9(3), 235-255
- KARABAĞ, O., YÜCEL, F., İNAL, M. E. (2012). "Cittaslow Movement: An Opportunity for Branding Small towns and Economic Development in Turkey", *International Journal of Eco. Res. (IJER)*, 3(3), 64-75.
- KARADENİZ Bahtiyar, C. (2012). "Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(29), 84-107
- KARİM, A. S., CHİ, C. G-Q. (2010). "Culinary Tourism as a Destination Attraction: An Empirical Examination of Destinations' Food Image", *Journal of Hospitality Marketing and Management*, 19(6), 531-555
- KİM, Y. H., KİM, M., GOH, B. K., ANTUN, M. J. (2011). "The Role of Money: The Impact on Food Tourists' Satisfaction and Intention to Revisit Food Events", *Journal of Culinary Science and Technology*, 9(2), 85-98
- KİVELA, J. ve CROTTS, J. C. (2005). "Gastronomy Tourism", *Journal of Culinary Science and Technology*, 4(2-3), 39-55
- KİVELA, J. ve CROTTS, J. C. (2006). "Tourism and Gastronomy: Gastronomy's Influence on How Tourists Experience a Destination", *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 30, 354-377
- KOSTULSKA, E. G., HOLOWIECKA, B., KWIAKOWSKI, G. (2011). "Cittaslow International Network: An Example of Globalization Idea?", (Yayınlanmamış Bildiri). University of Ostrava, Poland
- LEE, K. H., PACKER, J., SCOTT, N. (2015). "Travel Lifestyle Preferences and Destination Activity Choices of Slow Food Members and Non Members", *Tourism Management*, 46, 1-10
- LEE, K. H., SCOTT, N., PACKER, J. (2014). "Habitus and Food Lifestyle: In-Destination Activity Participation of Slow Food Members", *Annals of Tourism Research*, 48, 207-220

- LONG, L. M. (2004). "Culinary Tourism". University Press of Kentucky, Lexington.
- LOWRY, L. ve Lee, MISOON. (2011). "Cittaslow, Slow Cities, Slow Food: Searching for a Model for the Development of Slow Tourism", University of Massachusetts: Amherst
- LUMSDON, L. M., MCGRATH, P. (2011). "Developing a Conceptual Framework for Slow Travel: A Grounded Theory Approach", *Journal of Sustainable Tourism*, 19(3), 265-279
- MAK, A. H. N., LUMBERS, M., EVES, A.(2012). "Globalisation and Food Consumption in Tourism". *Annals of Tourism Research*, 39(1), 171-196
- MAYER, H. ve KNOX, P. L. (2006). "Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World", *Journal of Urban Affairs Association*. 28(4), 321-334
- MIELE, M. (2008). "Cittaslow: Producing Slowness against The Fast Life", *Space and Polity*, 12(1), 135-156
- MIELE, M., MURDOCH, J. (2002). "The Practical Aesthetics of Traditional Cuisines: Slow Food in Tuscany", *Sociologia Ruralis*, 42(4), 312-328
- MÍROSA, M., WOOLSCROFT, B., LAWSON, R. (2011). "Dynamic Ideologies: The Case of Slow Food". *Advances in Consumer Research*, 39, 318-324
- MOLZ, J. G. (2007). "Eating Difference: The Cosmopolitan Mobilities of Culinary Tourism", *Space and Culture*, 10, 77-93
- MOLZ, J. G. (2009). "Representing pace in tourism mobilities: staycations, Slow Travel and Amazing Race", *Journal of Tourism and Cultural Change*, 7(4), 270-286.
- NEVISON, J. (2008). "Impact of Sustainable Consumption Choices on Quality of Life". Simon Fraser University. Unpublished MA (International Leadership) Project.
- NILSSON, J. H., SVÆRD, A. C., WIDARSSON, Æ., WIRELL, T. (2010). "Cittaslow" Eco Gastronomic Heritage as a Tool for Destination Development", *Current Issues in Tourism*, 14(4), 373-386
- OH, H., ASSAF, A. G., BALOGLU, S. (2014). "Motivations and Goals of Slow Tourism", *Journal of Travel Research*, 1-15
- ÖZHANCI, E., BÖZHÜYÜK ARDAHANLIOĞLU, Z., YILMAZ, H. (2012). "Sakin Şehir Üyelik Süreci Analizi", *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 43(2), 163-173.
- PAJO, A., UĞURLU, K. (2015). "Cittaslow Kentleri için Slow Food Çalışmalarının Önemi". *EJOVOC (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 5(6).
- PINK, S. (2008). "Sense and Sustainability: The Case of Slow City Movement, Local Environment": *The International Journal of Justice and Sustainability*, 13(2), 95-106
- PINK, S. (2009). "Urban Social Movements and Small Places". *City: Analysis of Urban Trends, Culture, Theory, Policy, Action*, 13(4), 451-465
- PINK, S. ve LEWIS, T. (2014). "Making Resilience: Everyday Affect and Global Affiliation in Australian Slow Cities", *Cultural Geographies*, 1-16
- QUAN, S. ve WANG, N. (2004). "Towards a structural model of tourist experience: an illustration from food experiences in tourism", *Tourism Management*, 25, 297-305
- RADSTORM, S. (2011). "A Place Sustaining Framework for Local Urban Identity: An Introduction and History of Cittaslow", *Italian Journal of Planning Practice*, 1(1), 90-113
- RAND, G. E. D., HEARTH, E., ALBERTS, N. (2003). "The Role of Local and Regional Food in Destination Marketing", *Journal of Travel and Marketing*, 14(3-4), 97-112.
- RAND, G. E. D., HEATH, E., ALBERTS, N. (2003). "The Role of Local and Regional Food in Destination Marketing". *Journal of Travel and Tourism Marketing*, 14(3-4), 97-112
- SCHNEIDER, S. (2008). "Good, Clean, Fair: The Rhetoric of the Slow Food Movement", *National Council of Teachers of English*, 70(4), 384-402.
- SEMMENS, J. ve FREEMAN, C. (2012). "The Value of Cittaslow as an Approach to Local Sustainable Development: A New Zealand Perspective", *International Planning Studies*, 17(4), 353-375
- SIRIM, V. (2012). "Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi ve Türkiye'nin Potansiyeli", *Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 119-131
- TAYFUN, A., ACUNER, E. (2014). "Cittaslow: Çamlıhemşin İçin Model Önerisi", *Journal of Gastronomy Studies*, 2(1), 46-54
- TIMMS, B. F., CONNWAY, D. (2012). "Slow Tourism at The Caribbean's Geographical Margins. *Tourism Geographies*, *An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 14(3), 396-418
- WOLF, E. (2002). "Culinary Tourism: A Tasty Economic Proposition", 20.10.2014 da <http://www.culinarytourism.org> adlı siteden alınmıştır.
- YURTSEVEN, H. R., KARAKAŞ, N. (2013). "Creating a Sustainable Gastronomic Destination: The Case of Cittaslow Gökçeada-Turkey", *American International Journal of Contemporary Research*, 3(3), 91-100
- YURTSEVEN, H. R., KAYA, O. (2011). "Slow Tourists: A Comparative Research Based on Cittaslow Principles", *American International Journal of Contemporary Research*, 1(2), 91-98
- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15974>
- http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1311 :
- <http://www.halfeti.gov.tr/?page=2>
- <http://www.halfeti.bel.tr/>
- <http://www.halfeti.bel.tr/?page=11&id=201>
- http://www.slowfood.com/international/7/history?session=query_session:D4FC391C187da15FA1gL68DFC575
- <http://www.cittaslow.org/section/association>
- <http://www.cittaslow.org/section/association/philosophy>
- http://www.slowfood.com/international/7/history?session=query_session:C18C3162189ce20EB4gm17CE1FDA
- <http://cittaslowturkiye.org/>
- <http://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/country%20reports/turkey2014.pdf>